

DPÜ
İSLAMİ İLİMLER FAKÜLTESİ

كلية العلوم الإسلامية بجامعة دولي بينار

2016-2017 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI
HADİS İSTİLAHLARI II.
BAHAR YARIYIL İÇİ SINAVI

6 NİSAN 2017 PERŞEMBE

Bu sınavda gizli kitapçık türü uygulanmaktadır.

İsim : .....

Soyisim : .....

Numara : .....

İmza :

Bu testlerin her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, testlerin tamamının veya bir kısmının DPÜ İslami İlimler Fakültesi'nin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması ya da kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar gerekli cezai sorumluluğu ve testlerin hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş sayılır.

SINAVDA UYULACAK KURALLAR

(Bu kurallar Üniversitemiz Senatosu'nun 09.09.2016 tarih ve 16 sayılı oturumunda kabul edilen DÜMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ SINAV YÖNERGESİ çerçevesinde hazırlanmıştır.)

1. Sınav süresince görevlilerle konuşmak ve soru sormak yasaktır.
2. Öğrenciler sınav gelirken **cep telefonu**, telsiz, çağrı cihazı vb. iletişim araçları ile görüntü kaydetmeye yarayan fotoğraf makinesi, kamera vb. araçları getirmemeleri konusunda uyarılmışlardır. Bu tür araçlarla öğrenciler sınava giremez.
3. Öğrenciler yanında veya sırasında dersle ilgili kitap, not vb. araç-gereç bulunduramaz.
4. Sınav sırasında kopya çeken, çekmeye teşebbüs eden, kopya veren, kopya çekilmesinde yardım edenlerin kimlikleri sınav görevlilerince SINAV TUTANAĞINA yazılır ve bu öğrenciler hakkında ilgili mevzuat hükümlerine göre işlem yapılır. Bu öğrencilerin sınav evrakları alınarak cevap kâğıdına kopya işlemi yapıldığı yazılır ve öğrenciler sınavdan çıkarılır. Bu durum, yoklama listesine de yazılır.
5. Görevliler kopya çeken veya vermeye kalkışanları uyararak zorunda değildir, sorumluluk size aittir.
6. Sınav yetkilileri busalondaki sınavın kurallarına uygun biçimde yapılmadığını, toplu kopya girişiminde bulunulduğunu raporlarında bildirdikleri veya Fakülte Hazırlık Sınıfı Sınav Komisyonunca yapılan incelemeler sonucu toplu kopya çekildiği tespit edildiği takdirde, ilgili mevzuat hükümlerine göre işlem yapılır.
7. Öğrenciler sınav sırasında görevlilerin her türlü uyarılarına uymak zorundadır. Gerekliğinde görevliler oturduğunuz yerleri değiştirebilir. Sınavınızın geçerli sayılması, her şeyden önce sınav kurallarına uymanızı gerektirir. Sınav görevlilerinin talimatlarına uymayan, görevlilere hakaret eden, fiil saldırdığı bulunan, tehdit edenler ile sınav huzurunu bozacak kadar yüksek sesle konuşan, terketmesi yasaklanan zamanlarda sınav salonunu terk eden, sınav yapılmasını belli bir süre engelleyen öğrencilerin kimlikleri SINAV TUTANAĞINA yazılır ve o öğrenciler ile ilgili ilgili mevzuat hükümlerine göre işlem yapılır.
8. Sınav yoklaması sınavın gözetmeni tarafından takip edilir. Yoklama listesinin ilgili yerleri de gözetmenler tarafından doldurularak imzalanır.
9. Gözetmenler, öğrencilerin **kimlik belgelerini** kontrol ederler.
10. Sınav soru ve/veya cevap kâğıtları tek tek öğrencilere dağıtılır ve ilgili yerlerin mürekkep kalemle doldurulması istenir. Her öğrenci cevap kâğıdına fakülte numarasını, adını, soyadını, sınıfını ve hangi öğrenim öğrencisi olduğunu okunaklı olarak yazmak zorundadır. Bu durum gözetmen tarafından denetlenir.
11. Bu sınav için verilen toplam cevaplama süresi **40 dakikadır**. Sınav başladıktan sonra **ilk 20 dakika** içinde Öğrencinin sınavdan çıkmasını kesinlikle izin verilmeyecektir. Bu süre dışında, cevaplama sınav bitmeden tamamlarsanız cevap kâğıdınızı ve soru kitapçığınızı salon görevlilerine teslim edebilirsiniz. Bildirilen süreleri aykırı davranışlardan adayın kendisi sorumludur.
12. En **geç 15 dakika** gecikme ile gelen öğrenciler sınava alınır. Ancak bu öğrencilere ilave süre verilmez.
13. Cevap kâğıdına yazılması ve işaretlenmesi gereken bilgilerde bireksiklik ve/veya yanlışlık olması hâlinde sınavınız değerlendirilmesinin mümkün olmadığını, bu hususta ki özen yükümlülüğünü ve sorumluluksıza aittir. Bu durumdaki öğrencilerin durumları "Sınav Komisyonu" tarafından karara bağlanır.
14. Cevap Kâğıdına yapılacak işaretlemeler için koyu yazan siyah kurşun kalem kullanılacaktır. Cevapların tümü cevap kâğıdına işaretlenecektir.
15. Soru Kitapçıkları sınav sonu öğrencilerde kalacaktır.
16. Yanlış sütuna yapacağınız işaretlemeler kesinlikle değerlendirilmez.
17. Soru Kitapçığının sayfalarındaki boş yerleri müsvetde için kullanabilirsiniz. Başka bir kâğıdı müsvetde olarak kullanmak yasaktır. Bu tür işlemleri yapanların isimleri SINAV TUTANAĞINA yazılır.
18. Öğrencilerin birbirinden kalem, silgi vb. şeyleri istemesi kesinlikle yasaktır. Kurala uymayanların isimleri SINAV TUTANAĞINA yazılır.
19. Sınav salonundan ayrılmadan önce, cevap kâğıdınızı **salon görevlilerine eksiksiz olarak teslim etmeyi unutmayınız**.

Butestlerin her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, testlerin tamamının veya bir kısmının DPÜ İslami İlimler Fakültesi'nin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması ya da kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar gerekli cezai sorumluluğu ve testlerin hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş sayılır.

20- Sahihin şartlarından daha düşük olanlar azdır. Buhari'nin kitabında kitabın amacı ve konusunda değil, babların tercemelerinde bazı yerlerde bulunur.

(أ) إن ما يتقاعد من ذلك عن شرط الصحيح قليل, يوجد في كتابهم في مواضع من تراجم الأبواب دون مقاصد الكتاب وموضوعه.

(ب) إن ما يرتفع إلى شرط الصحيح قليل, يوجد في كتاب البخاري في مواضع من تراجم الأبواب مع مقاصد الكتاب وموضوعه.

(ج) إن ما يتقاعد عن شرط الصحيح قليل, يوجد في البخاري في مواضع من تراجم الأبواب دون جميع الكتاب وموضوعه

(د) إن ما يتقاعد عن شرط الصحيح قليل, يوجد في كتاب البخاري في مواضع من تراجم الأبواب دون مقاصد الكتاب وموضوعه

(هـ) إن ما يتخرج من ذلك عن شرط الصحيح قليل, يوجد في كتاب البخاري في مواضع من مراتب الأبواب دون مقاصد الكتاب وموضوعه

اختر الترجمة الأقرب للمعنى الصحيح فيما يأتي

19- إذا وجدنا فيما يروى من أجزاء الحديث وغيرها حديثاً صحيح الإسناد ، ولم نجده في أحد الصحيحين ، ولا منصوباً على صحته في شيء من مصنفات أئمة الحديث المعتمدة المشهورة ، فإننا لا نتجاسر على جزم الحكم بصحبه.

A) Rivayet edilen hadis cüzlerinde ve diğerlerinde isnadı sahih bir hadis bulduğumuzda, ancak onu "iki sahih"ten birinde bulamadıysak; ne de onun sıhatine dair hadis imamlarının güvenilir, meşhur tasniflerinde nass bulamadıysak bu durumda biz onun sıhati hakkında kesin hüküm vermeye cesaret edemeyiz.

B) Eğer hadis cüzlerinin dışında rivayet edilen sahih isnadlı bir hadis bulursak ve bu hadisi "iki sahih"den birinde bulamıyorsak ve onun sıhatine dair itimat edilen bilindik hadis imamlarının tasniflerinde bir şey bulamıyorsak, o zaman o hadisin sahih olmadığına hükmetmeye cesaret edemeyiz.

C) Hadis cüzlerinde veya diğerlerinde rivayet edilen sahih isnadlı bir hadis bulursak ve bu hadisi "iki sahih"den birinde bulamazsak ve onun sıhatine dair itimat edilen meşhur hadis imamlarının tasniflerinde bir şey de bulamadıysak, o hadisin sıhatine kendimiz hükmetmeye hak bulamayız.

D) Eğer hadis cüzlerinde veya diğer yerlerde rivayet edilen sahih isnadlı bir hadis bulunursa ve bu hadis "iki sahih"den birinde bulunamıyorsa ve onun sıhatine dair itimat edilen meşhur hadis imamlarının tasniflerinde bir şey bulunamadıysa, o zaman o hadisin sıhati üzerinde duramayız.

E) Eğer hadis cüzlerinde rivayet edilen hadisin sahih isnadı dışında bir hadis bulursak ve bu isnadı "iki sahih"den birinde bulamıyorsak ve onun sıhatine dair itimat edilen meşhur muhaddislerin tasniflerinde bir şey bulamıyorsak, o zaman o hadisin sıhatine hükmetmeye cesaret edemeyiz.

17- إذا قال أهل الحديث في حديث ما:

"إنه غير صحيح" .....

(أ) فمعناه أنه حديث موضوع.

(ب) فليس ذلك قطعاً بأنه كذب في نفس الأمر.

(ج) فذلك قطع بأنه كذب في نفس الأمر.

(د) فليس من شرطه أن يكون مقطوعاً به في نفس الأمر.

(هـ) فلا يمكن أن يكون صدقاً في نفس الأمر.

18- اقرأ المتن الآتي ثمَّ أجب.

رُوي عن البخاري أنه قال: « ما أدخلت في كتابي (الجامع
(إلا ما صحَّ وتركت من الصحاح لحال الطول ». ورُوي

عن مسلم أنه قال: « ليس كلَّ شيءٍ عندي صحيح
وضعته ههنا - يعني في كتابه الصحيح - إنما وضعت ههنا
ما أجمعوا عليه. ».

نفهم مما سبق الآتي: .....

(أ) أن كتابيهما شاملان لكلِّ حديث صحيح.

(ب) لم يستوعب الصحيحان كلَّ حديث صحيح.

(ج) قد يحوي صحيح مسلم بعض الأحاديث الضعيفة.

(د) أن كتاب البخاري سبق كتاب مسلم.

(هـ) أن البخاري أسقط كلَّ حديث طويل.

16- إذا كان راوي الحديث مشهوراً بالصدق والأمانة لكنه لم يبلغ درجة رجال الصحيح في الحفظ والأمانة، وارتفع عن حال من يعد ما ينفرد به من حديث منكرًا مع سلامة الحديث من أن يكون شاذًا ومنكرًا أو معللاً ، يكون الحديث هنا.....

- (أ) حديثًا صحيحًا.
- (ب) حديثًا ضعيفًا.
- (ج) حديثًا مرسلًا.
- (د) حديثًا حسنًا.
- (هـ) حديثًا موقوفًا.

15- اختر الجملة الخاطئة فيما يلي.

- (أ) الحديث الصحيح المتفق عليه مقطوع بصحته والعلم اليقيني النظري واقع به.
- (ب) ما انفرد به البخاري مقطوع بصحته وليس ذلك فيما انفرد به مسلم.
- (ج) ظنُّ من هو معصوم من الخطأ لا يُخطئ.
- (د) الأمة في إجماعها معصومة من الخطأ.
- (هـ) الإجماع المبني على الاجتهاد حجة مقطوع بها.

13- اتصال السند في الحديث يعني .....

أ) أن يحفظ الراوي الحديث في صدره أو كتابه، ثم يستحضره عند الأداء.

ب) عدم مخالفة الراوي الثقة لمن هو أقوى منه حتى لا يقع الوهم في الرواية.

ج) الاحتراز عن المرسل والشاذ وما يخلّ بالمروءة.

د) عدم الغفلة وعدم التساهل عند التحمل والأداء.

هـ) أن يكون كل واحد من الرواة قد تلقاه ممن فوّه بطريق مقبول من طرق التلقي.

14- يزول ضعف الحديث إذا رُوي بأسانيد كثيرة من وجوه عديدة إذا .....

أ) كان ضعفه لعلّة في صدق الراوي فيزول الضعف بالأسانيد الأخرى.

ب) كان ضعفه بسبب ضعف حفظ الراوي دون أن يكون من أهل الصدق والديانة.

ج) كان ضعفه بسبب كونه شاذًا.

د) لم يظهر من الراوي تعمد الكذب في الحديث.

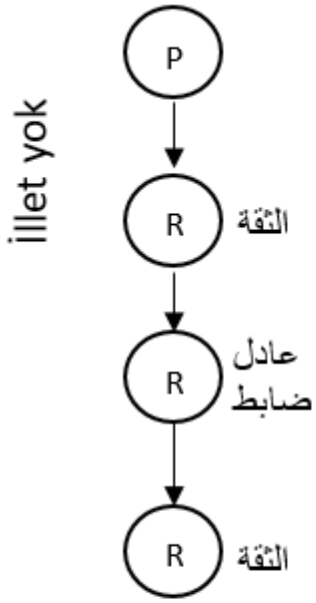
هـ) جاء عن التابعين موقوفًا عليهم من أقوالهم وأفعالهم.

11- الحديث الصحيح: هو الحديث الذي:

- أ) يتصل إسناده بعدل ضابط عن عدل غير ضابط.
ب) الذي لا يكون شاذًا ولا معللاً.
ج) يحتوي على علة قاذحة فيه.
د) لا يكون إسناده متصلًا اتصالاً تامًّا.
هـ) لا يتصل إلى رسول الله - صلى الله عليه وسلم.

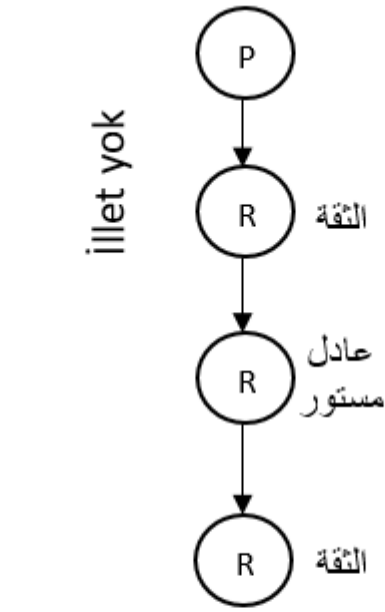
12- الحديث الموقوف: اسمه موقوف لأنه:

- أ) يُروى عن رسول الله - صلى الله عليه وسلم.
ب) يُروى عن الصحابة بأقوالهم وأفعالهم ويتوقف عندهم.
ج) يتجاوز بإسناده الصحابة إلى رسول الله - صلى الله عليه وسلم.
د) يتصل إسناده إلى رسول الله - صلى الله عليه وسلم.
هـ) يُروى عن التابعين بأقوالهم وأفعالهم ويتوقف عندهم.

Aykırı Metin

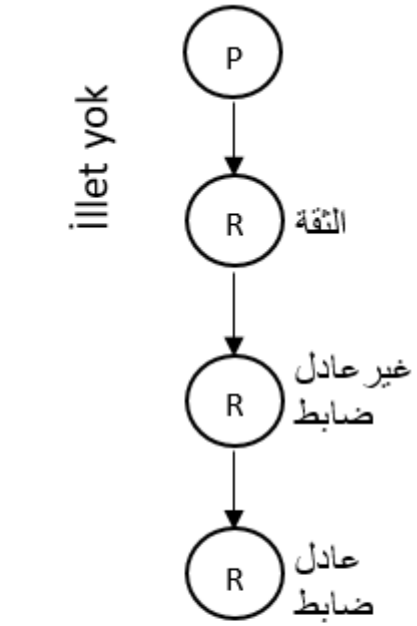
I.

Şaz değil

Metin

II.

Şaz değil

Metin

III.

10- Yukarıdaki şemalar için hangisi doğrudur?

I. (C) حسن

II. صحيح لغيره

III. عاضد

I. (B) شاذ

II. ضعيف

III. صحيح

I. (A) صحيح

II. حسن

III. عاضد

I. (E) شاذ

II. حسن لغيره

III. عاضد

I. (D) ضعيف

II. ضعيف

III. ضعيف

9- İsnadında hadis rivayetine ehil olup olmadığı bilinmeyen bir ravi bulunan, bununla beraber yalan söylemekle itham edilmeyen ve rivayet ettiği hadislerde fazla hata yapmayan kişinin aktardığı hadistir ki, birkaç değişik isnadla aktarılması halinde ..... olmaktan çıkar ve ..... adını alır.

Yukarıdaki paragrafta boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri gelmelidir?

- A) Hasen / Hasen liğayrihi
- B) Sahih liğayrihi / Hasen
- C) Sahih / Hasen liğayrihi
- D) Zayıf / Hasen liğayrihi
- E) Zayıf / Hasen

8- (I) Hadisçilerin dilinde garib ismi, daha çok ferd-i nisbi için kullanılır. (II) Ferd denilince de ferd-i mutlak anlaşılır. (III) Bazı hadisçiler tarafından müsned olarak anıldığı da olmuştur. (IV) Bir hadisin Sahabi ravisi veya Sahabiden rivayet eden Tabii ravisi tek kalmışsa bu hadise ferd-i mutlak; (V) Tabiiden sonraki tabakaların birinde ravi sayısı bire düşmüşse, bu tür hadise de ferd- i nisbi denilmiştir.

Yukarıdaki paragrafta yanlış olan cümle aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I.
- B) II.
- C) III.
- D) IV. ve V.
- E) Hiçbiri

7 Aşağıdakilerden hangisi hükmen merfu sayılan mevkuf bir hadis değildir?

- (A) قالت أمّ عطية: نخبنا عن أتباع الجنازة ولم يعزم علينا
(B) الصلاة في الثوب الواحد سنة، كنا نفعله مع رسول الله
صلي عليه وسلم ولا يعاب علينا
(C) عن مجاهد: لا يتعلم العلم مستحي ولا مستكبر
(D) عن عمّار رضي الله عنه قال: من صام يوم الشك فقد
عصى أبا القاسم
(E) عن ابن عمر رضي الله عنهما أنه قال: من السنة إذا
دخلت المسجد أن تبدأ برجلك اليمنى، وإذا خرجت أن
تبدأ برجلك اليسرى

5- Aşağıdakilerden hangisi Ebu Hanife'nin, hadiste ilaveten aradığı bir sıhhat koşuludur?

- A) Hadisin metninin alimler arasında kabul görmesi.
B) Kıyasla çelişmesi halinde ravinin fakih olması.
C) Ravilerin hadisle meşguliyeti meslek haline getirmeleri.
D) Senetteki ravilerin görüşüklerine dair delil olması.
E) En az iki ravi tarafından rivayet edilmesi.

6- Aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Ferdi mutlak sened sahih olmayabilir.
B) Her şaz hadis zayıf değildir.
C) Her ahad haber garip değildir.
D) Mütevatir hadis sahih hadisten üstündür.
E) Her merfu muttasıl değildir.

4- Aralarında ortak bir nokta bulunan çeşitli hükümleri ravilerin ayrı ayrı lafızlarla nakletmeleriyle meydana gelen ortak manaya denir. Mesela Hz. Peygamber (S.a.v)'in duasıyla ilgili yüz kadar hadis rivayet edilmiş, bu hadisler değişik lafızlarla gelmesine rağmen, hepsinde ortak olarak, dua sırasında ellerini kaldırdığı ifade edilmiştir.

Yukarıda anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Meşhur hadis
- B) Manen Mütevatir hadis
- C) Kudsi hadis
- D) Şemail
- E) Sahih liğayrihi hadis

- I. اتصال
- II. ضبط
- III. عدالة
- IV. علة
- V. شاذ

3- Yukarıdaki sıhhat koşullarından hangileri hadisin hem senedini hem metnini ilgilendirir?

- A) II ve III
- B) Yalnız IV
- C) I, II ve III
- D) I, II, III ve IV
- E) Hepsi

1- Aşağıdaki kavramlardan hangisi, diğerlerinden farklıdır?

اتصال (B)

عدالة (A)

شاذ (D)

العاضد (C)

ضبط (E)

2- Aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Şaz hadis zayıftır.
- B) Merfu rivayet muttasıl olur.
- C) Hafif illetli hadise hasen denir.
- D) Hasen hadisin lafzı korunmuştur.
- E) Maktu rivayet bağlayıcıdır.

توضيحات

- ١) الاختبار في كُتيب الأسئلة هذا يتكون من عشرين سؤالاً.
- ٢) مدّة الإجابة المعطاة لهذا الاختبار أربعون دقيقة.
- ٣) لكلّ سؤالٍ واردٍ في الاختبارات الموجودة في هذا الكُتيب جواب واحد صحيح فقط . وتُعتبر الإجابة على سؤال ما خاطئةً إذا تمّت الإشارة على أكثر من جواب في السؤال الواحد.
- ٤) في حال رغبتكم بتغيير الإجابة التي وضعتم إشارتها لا تنسوا أن تقوموا بعملية المحي بشكل جيد.
- ٥) عند حساب درجات هذه الاختبارات يتم احتساب عدد الإجابات الصحيحة فقط. ولن تؤثر الإجابات الخاطئة على درجاتكم.
- ٦) باستطاعتكم أن تبدؤوا بالإجابة على الأسئلة التي تريدونها . ولا تنسوا أن تضعوا إشارة إجابتكم على السؤال في المكان المخصص للرد على هذا السؤال في ورقة الإجابة.
- ٧) تم توضيح القواعد الأخرى التي ينبغي اتباعها على الغلاف الخلفي من هذا الكُتيب

AÇIKLAMA

1. Bu soru kitapçığındaki test 20 sorudan oluşmaktadır.
2. Bu test için verilen cevaplama süresi 40 dakikadır.
3. Bu kitapçığındaki testte yer alan her sorunun sadece bir doğru cevabı vardır. Bir soru için birden çok cevap yeri işaretlenmişse o soru yanlış cevaplanmış sayılacaktır.
4. İşaretlediğiniz bir cevabı değiştirmek istediğinizde, silme işlemini çok iyi yapmanız gerektiğini unutmayınız.
5. Bu sınavın değerlendirilmesi doğru cevap sayısı üzerinden yapılacak, yanlış cevaplar dikkate alınmayacaktır.
6. Cevaplamaya istediğiniz sorudan başlayabilirsiniz. Bir soru ile ilgili cevabınızı, cevap kâğıdında o soru için ayrılmış olan yere işaretlemeyi unutmayınız.
7. Sınavda uyulacak diğer kurallar bu kitapçığın arka kapağında belirtilmiştir.